HEYDƏR ƏLİYEVİN DÖVLƏTÇİLİK TƏLİMİNDƏ AZƏRBAYCANÇILIQ VƏ MİLLƏTLƏRARASI MÜNASİBƏTLƏR

Azərbaycan tarixində dərin kökləri və böyük ənənələri olan ümummilli dəyərlər ölkəmizin və xalqımızın qədimliyinin, dayanıqlı və davamlı inkişafının möhkəm bünövrəsini təşkil edir. Tarixi bəşər cəmiyyətinin ilkin çağ-ları ilə səsləşən Azıx mağarası, Qobustan və Gəmiqaya təsvirləri Azərbaycan torpaqlarında insanların ən qədim maskunlaşma proseslərini və geniş mifoloji təfəkkürünü əyani şəkildə əks etdirir. Azərbaycan coğrafi adı da müxtəlif şəkildə işlənsə də bəşəriyyətə ulu tarixin yaddaşı kimi uzaq dövrlərdən məlumdur. İlk insan birliklərinin formalaşdığı yaşayış məskənlərindən biri hesab edilən Azərbaycan həm də ən qədim dövlətçilik ənənəsinə malik olan bir ölkədir. Bundan başqa, Azərbaycanda mütəfəkkir düşüncəsinin, siyasi və ədəbi təfəkkürünün izləri də çox dərindir. Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev böyük tarixi keçmişi, möhkəm milli əsasları, geniş siyasi və ədəbi dünyagörüşü olan qədim və inkişaf etmiş bir xalqın çoxsərrlik və çoxcəhətli ənənələrinin meydana çıxardığı qüdrətli dövlət xadimidir. Əsrlər boyu Azərbaycanda baş vermiş ictimai-siyasi dəyişikliklər, ərazi bütövlüyü və milli müəyyənlik uğrunda aparılmış mübarizələr, region ölkələri ilə münasibətlər, idrak işığında keçilmiş çoxsərrlik yollar ədəbiyyatın, elmin, maarifçiliyin, incəsənətin mötəbər simalarını yetirdiyi kimi, böyük siyasətin də görkəmli yaradıcılarını ərsəyə gətirmişdi idi. Heydər Əliyev Azərbaycanın çoxsərrlik ictimai-siyasi təfəkkürünün formalaşdırılıb XX əsrdə meydana çıxardığı görkəmli dövlət xadimidir. Fikrimizcə, Heydər Əliyev - Azərbaycanın Nizami Gəncəvidən və Bəhmanyardan, Atabəylərdən və Səfəvilərdən, Məhəmməd Füzulidən, Mirzə Fətəli Axundovdan, Cəlil Məmmədquluzadədən, Hüseyn Caviddən Üzeyir Hacıbəyova qədər keçdiyi şərəfli və məsuliyyətli tarixi yolun qanunauyğun məntiqi nəticəsi kimi dünyaya gəlmiş möhtəşəm parlaq simadır. O, çoxsərrlik tarixi və böyük ənənələri olan Azərbaycanın ölkəmizə və xalqımıza, bütövlükdə bəşəriyyətə bəxş etdiyi nadir tarixi şəxsiyyətdir.

Geniş dünyagörüşə malik olan görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin çoxcəhətli fəaliyyətində milli və bəşəri dəyərlər vəhdətdə cəmləşmişdir. Eyni zamanda, bu böyük dühanın simasında zəngin və yetkin siyasi təfəkkürlə dərin həyat təcrübəsi üzvi surətdə birləşmişdir. Beləliklə, Heydər Əliyev Azərbaycan milli varlığının kökündən çıxmış, doğma xalqının bütün böyük xüsusiyyətlərini özündə ifadə edən və müasirlik ruhunda daim inkişaf etdirən möhtəşəm şəxsiyyət və qüdrətli dövlət xadimidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövlətçilik təlimində azərbaycançılıq əsası, aparıcı yer tutur. O, azərbaycançılığı mənsub olduğu xalqın ən əli keyfiyyətlərini özündə birləşdirən siyasi-ideoloji və ümummilli dəyər olmaqla bərabər, həm də bəşəri düşüncəni zənginləşdirən, yüksək mənəda insanlığa xidmət edən özünəməxsusluq kimi qəbul etmişdir. Heydər Əliyev ölkəmizdə çoxsərrlik azərbaycançılıq ideallarının milli dövlətçilik səviyyəsinə qaldıran ümummilli liderdir.

Azərbaycan və azərbaycançılıq anlayışları qədim tarixə malik olsalar da, uzun əsrlər boyu yalnız coğrafi yer adı kimi işlədilmiş, son yüzilliklərdən bir qədər artıq dövrdə həm də milli ideya olaraq formalaşmışdır. Azərbaycançılığın dövlət siyasətində milli ideologiya-ya çevrilməsi, müstəqil dövlət quruculuğu ilə əlaqələndirilməsi ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Azərbaycanın çoxsərrlik tarixində ilk dəfə olaraq Heydər Əliyev azərbaycançılıq məfkurəsini müstəqil dövlətin ümummilli ideologiyası səviyyəsinə qaldırmışdır. Bu, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında ən böyük tarixi xidmətidir.

Ulu Öndərin dövlətçilik baxışlarındakı azərbaycançılıq anlayışı ölkəmizin və xalqımızın ən ali keyfiyyətlərini özündə əks ettirən sistemli ictimai-siyasi təlimdir. Mahz ümummilli lider Heydər Əliyev yaşadığı dövrün siyasi quruluşunun sərt qadağalarına baxmayaraq, Azərbaycan anlayışına geniş müstəvidə baxışlar sistemini formalaşdırmışdır. Heydər Əliyevin simasında tariximizdə ilk dəfə olaraq Azərbaycan məsələsinə dövlət səviyyəsində kompleks şəkildə yanaşılmış, problema ardıcıl siyasi münasibət bəslənilmiş və konkret nəticələr əldə olunmuşdur.

Çoxillik siyasi fəaliyyətinin bütün dövrələrində tarixin verdiyi şansların, yaratdığı imkanların hamısında Heydər Əliyev özünü Azərbaycana hasr etmiş, Azərbaycan idealı uğrunda daim dönmədən mübarizə aparmışdır. Hələ Azərbaycan SSR Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinə başçılıq etdiyi illərdən və sovet hakimiyyəti zamanı ölkəmizə rəhbərliyinin birinci dövründə böyük gələcək ümidi ilə milli dövlətçilik naminə həyata keçirdiyi genişmiqyaslı siyasi-ideoloji, iqtisadi-mədəni, ədəbi-tarixi tədbirlər sonrakı mərhələdə qazanılmış dövlət müstəqilliyinin möhkəm təməlini, etibarlı bünövrəsini təşkil etmişdir.

Azərbaycanın çoxsərrlik tarixində Heydər Əliyev qədər uzun müddət və ardıcıl şəkildə azərbaycançılıq siyasəti ilə məşğul olan ikinci bir dövlət xadimi olmamışdır. Azərbaycan SSR-in Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin rəhbərliyindəki fəaliyyətini də nəzərə alsaq, dahi lider Heydər Əliyev qırx ildən artıq böyük bir dövrdə azərbaycançılıq ideyası ilə dövlət işi səviyyəsində məşğul olmuşdur. Sovetlər İttifaqının rəhbərliyi ilə anlaşıqlı münasibətlər qurmağı bacarmış Heydər Əliyevin Azərbaycanı gərilə qalmış aqrar respublikadan hərtərəfli inkişaf etmiş bir ölkəyə çevirməsi mühüm tarixi hadisədir. Eyni zamanda, Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövründə, konkret olaraq 1978-ci ildə Azərbaycan dilinin ölkəmizin Konstitusiyasına dövlət dili kimi daxil etdirməyə nail olması da misilsiz tarixi hadisələrdən biridir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, həmin dövrdə nəinki Orta Asiya respublikalarında, heç Kommunist Partiyası Siyasi Büroda böyük təmsilçiləri olan Ukraynada da xalqın dili dövlət dili səviyyəsinə qaldırılə bilməmişdi. Buna görə də Sovetlər İttifaqında xalqı beynəlmiləlçilik prinsiplərinin həyata keçirildiyi bir zamanda Azərbaycan dilinin rəsmi olaraq dövlət dili kimi qəbul olunması çoxsərrlik dövlətçilik tariximizin nadir hadisəsidir. Azərbaycan dilinin sovet hakimiyyəti dövründə dövlət dili statusu qazanması Azərbaycan Respublikasının gələcək müstəqilliyinin mühüm təminatlarından biri idi. Bu hadisə Heydər Əliyevin dövlət xadimi olaraq hələ sovet hakimiyyəti illərindəki azərbaycançılıq idealının açıq və parlaq təzahürü və böyük qələbəsi idi.

Bu yolla Heydər Əliyev keçmiş sovet rejimi dövründə bütün çətinliklərə baxmayaraq, ölkəmizdə milli istiqlal düşüncəsinin əsaslarını formalaşdırmaq kimi məsuliyyətli və şərəfli bir vəzifəni böyük bacarıqla həyata keçirmişdir. İndi Azərbaycan Respublikasının keçən əsrin yetmiş-səksəninci illərində baş verən əsas siyasi-iqtisadi, elmi-mədəni hadisələri yenidən təhlil edilərkən görünən və görünməyən bütün proseslərin ait qatında, fəsəfəsində, mahiyyətində millilik amilinin, müstəqillik düşüncəsinin, milli dövlətçilik təfəkkürünün varlığını, mövcudluğunu çox aydınlıqla görmək olur. Lakin ən böyük dahilik çətin ideoloji məhduliyyətlər mühitində həmin prosesləri yaşayıb-hazırlayıb həyata keçirərkən böyük gələcəyi görmək istədadına malik olmaqdan ibarət idi.

Bütün bunlara görə Heydər Əliyev üçün uzaqgörən bir dövlət xadimi olaraq çökmüş sovet ideologiyasından yeni müstəqil dövlətçilik siyasətinə keçmək heç bir çətinlik yarada bilməmişdir. Milli ideologiyanın formalaşdırılması baxımından digər keçmiş sovet respublikalarının müstəqilliyin ilk illərinda üzləşdikləri çətinlikləri uzaqgörən dövlət xadimi Heydər Əliyevin apardığı məqsədyönlü siyasət sayəsində Azərbaycan xalqı müstəqil dövlətçiliyi qazanana qədər yaşamışdı. Ona görə də müstəqillik dövrünün başlanğıcının Heydər Əliyevsiz keçən ilk illərinin yaratdığı mürəkkəbliyə və tərəddüyü böyük çətinliklərə baxmayaraq, xalqın tələbi ilə yenidən rəhbərliyə qayıtmış Heydər Əliyevin qüdrətinin işığında Azərbaycanda keçid prosesləri sürətlə getmiş, zaman etibarilə qısa bir müddətdən sonra ölkəmizdə müstəqil dövlət quruculuğu öz təbii, qanunauyğun məcrasına salınmışdır. Mahz buna görədir ki, Azərbaycan müstəqillik qazanmış keçmiş sovet respublikaları ilə müqayisədə milli ideologiya baxımından bir mərhələ qabaqdadır.

Görkəmli dövlət xadiminin Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı fəaliyyəti dövrü Azərbaycanda müstəqil dövlət quruculuğunun laboratoriyası funksiyasını daşımışdır. Bu məsuliyyətli və şərəfli illər Azərbaycan dövlətçiliyinin çətin və zəruri sınaq mərhələsi idi. Ali Məclisin Sədri kimi Heydər Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikasında qəbul etdiyi tarixi qərarlar o zamankı Azərbaycan rəhbərliyi üçün "yolverilməz hallar" səviyyəsində anlaşılsa da, xalqımız tərəfindən ölkənin gələcəyinə, müstəqilliyin yaşadılacağına böyük ümidlər kimi qəbul edilmişdi. Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin rəhbərliyinə vətənpərvər Azərbaycan xalqının arzularının və ümidlərinin dalğasında gəlmişdi. Dünya ictimaiyyəti, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanı rəsmi və ya qeyri-rəsmi olaraq tanımamışdan çox qabaq Heydər Əliyevi tanıdıqları üçün qısa müddətdə ölkəni də tanımalı oldular və Azərbaycan qısa müddətdə dünya birliyinda öz yerini tuta bildi. Bu mənada Naxçıvan - möhtəşəm Heydər Əliyev abidəsinin yyedəstəi, Bakı - böyük baş meydanı, bütövlükdə Azərbaycan isə onun əzəmətli heykəlidir. Heydər Əliyev ölkəmizin bütün hüdudlarını əhatə edən Azərbaycan xəritəsidir. Yaxud da Heydər Əliyev dünya xəritəsinda Azərbaycanın nadir kompasidir. Azərbaycanın yerini göstərmək üçün Heydər Əliyevi tanımaq yetərli idi. Bütün bunlara görə azərbaycançılıq ideologiyası Azərbaycan tarixinə Heydər Əliyevin dövlətçilik təlimi kimi daxil olmuşdur. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin inkişaf etdirilməsi təliminin möhkəm əsasları da Heydər Əliyev tərəfindən yaradılmışdır.

Dünya azərbaycanlıları anlayışı da Azərbaycanın dövlət siyasətinda Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan mühüm xidmətlərdən biridir. Sovet hakimiyyəti illərinda mövcud rejimin yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq məhdud şəkildə olsa da dünya azərbaycanlıları ilə yaradılan əlaqələrin cığırları dövlət müstəqilliyinin ilk illərindən etibarən genişləndirilmiş, yeni əlaqələr yaradılmış, dünya azərbaycanlılarının birliyinə və həmrəyliyinə doğru böyük addımlar atılmışdır. Bu baxımdan Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri vəzifəsində işləyərkən görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin "31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik və Birlik Günü haqqında" imzaladığı 16 dekabr 1991-ci il tarixli qərar son yüzilliklə dünyanın müxtəlif ölkələrinda yaşayan həmvətənlərimizin varlığını təsdiq edən və onlarla əlaqələrin zəruriliyini dövlət səviyyəsində rəsmiləşdirən ilk mühüm qərar kimi xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Ölkəmizda 2001, 2006 və 2012-ci illərdə dünya azərbaycanlılarının üç dəfə qurultaylarının keçirilməsi də möhtəşəm siyasi-tarixi hadisələrdir. Ulu Öndərə məxsus "Dünya azərbaycanlılarının bir vətəni var, bu - Azərbaycandır" kəlamı müasir dövrün azərbaycançılıq təliminin siyasi-ideoloji əsasını təşkil edir. Dünya azərbaycanlılarının Birinci qurultayında ulu öndər Heydər Əliyevin tarixi nitqi azərbaycançılıq məfkurəsinin siyasi manifestidir. Heydər Əliyevin azərbaycançılıq təlimi dünya azərbaycanlılarını tarixi vətən və vahid ideologiya ətrafında birləşdirir. Bundan başqa, ümummilli lider Heydər Əliyevin 5 iyul 2002-ci il tarixli fərmanı ilə Xarici Ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla iş üzrə Dövlət Komitəsini yaratması dünya azərbaycanlılarının diaspor fəaliyyətinin təşkilinin milli dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldırıldığını nümayiş etdirir. Azərbaycan diasporunun formalaşması və inkişafı sahəsinda qazanılan nailiyyətlər məhz həyata keçirilən həmin siyasətin bəhrələridir.

Hazırda Azərbaycan Respublikasında Heydər Əliyevin müstəqil dövlətçilik təlimi, azərbaycançılıq ideologiyası dünyada dəyişən və inkişaf edən reallıqlarla, zənginləşən yeni proseslərlə birlikdə ölkəmizdə yaradıcı şəkildə ardıcıl olaraq həyata keçirilir. Beləliklə, möhkəm bünövrələr, böyük sütunlar üzərində yeni və möhtəşəm Azərbaycan qurulur. Ölkəmizin Prezidenti İlham Əliyevin çoxcəhətli, məqsədyönlü və yorulmaz fəaliyyəti, dövlətçilik işinə çoxaspektli düşünülmüş yanaşmaları, analitik təfəkkürü, müdrik siyasəti, dərin düşüncəsi ilə müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin yeni epoxası formalaşır.

⇨ Davamı 27-ci səhifədə

HEYDƏR ƏLİYEVİN DÖVLƏTÇİLİK TƏLİMİNDƏ AZƏRBAYCANÇILIQ VƏ MİLLƏTLƏRARASI MÜNASİBƏTLƏR

⇨ Əvvəli 20-ci səhifədə

Prezident İlham Əliyev ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi təlimini yeni dövrün və müasir Azərbaycanın reallıqları ilə daha da zənginləşdirən görkəmli siyasi xadimdir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevdən sonrakı tarixi mərhələnin meydana çıxardığı siyasi-ictimai reallıqlar, iqtisadi-hərbi proseslər, ideoloji-etnik problemlər mövcud siyasi kursun işığında hadisələrin və gedişatların yeniden dəyərləndirilməsini tələb etdiyi məqamlarda Prezident İlham Əliyev istənilən məsələyə yaradıcı münasibət bələməyi, yeni müstəvidən yanaşmağı müvəffəqiyyətlə həyata keçirir. Bu mənada cənab İlham Əliyev daim inkişafda olan, yeniləşib zənginləşən Heydər Əliyevçi siyasi təlimin, yeni dövlətçilik nəzəriyyəsinin yaradıcısıdır. Cənab İlham Əliyev - mövcud siyasi kursun inkişaf edən yeni epoxa ilə şərtlənən yeni dövrünün lideri səviyəsində görkəmli təmsilçisidir. Cənab İlham Əliyev - Azərbaycanın sınanılmış yolu olan Heydər Əliyev yolunun böyük maqistrallardakı qüdrətli sükançısıdır.

Məhz Prezident İlham Əliyev yeni dünya düzəninə Azərbaycana baş ucalığı gətirən böyük siyasətçidir. Azərbaycanın yeni tarixi epoxadakı yeni həyatı Prezident İlham Əliyevin yorulmaz fəaliyyətinin nəticəsidir. Bakının az qala hər gün, hər həftə keçirilən genişmiqyaslı böyük və əhəmiyyətli tədbirlərə layiqincə ev sahibliyi etməsi də Azərbaycanın dünyada söz sahibinə çevrilməsinin real göstəricilərindəndir. Azərbaycanın Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının üzvü statusunda fəaliyyət göstərməsi, beynəlxalq miqyaslı qərarlara imza atmaq, dünyaya müraciətlə bəyanatlar səsləndirmək haqqı qazanması Prezident İlham Əliyev siyasətinin tənənəsidir. Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin timsalında inanılmış, sıraqlardan çıxmış siyasi kursun aparıcılıqla və qətiyyətlə davam ettirilməsinin nələrə qadir olduğunun, ölkəmizi hansı səviyyəyə gətirib çatdıra biləcəyinin gerçək təzahürləridir. Respublikamızda paytaxtımız Bakı ilə yanaşı, Azərbaycan regionlarının böyük sürətlə və hərtərəfli şəkildə inkişaf etdirilməsi hərəkatının başında Prezident İlham Əliyev dayanır. Bu mənada o, yeni Azərbaycan adlı möhtəşəm əsərin yaradıcısıdır.

Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası və qədim diyarda dövlət başçısının rəhbərliyi ilə Ali Məclisin Sədri Vasif Talıbovun qətiyyətlə həyata keçirdiyi genişmiqyaslı quruculuq işləri ölkənin yüksək inkişaf göstəricilərinin salnaməsində əhəmiyyətli yer tutur. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının tərkibində blokada şəraitində Avropa standartları səviyyəsində yeni Naxçıvanın yaradılması ölkəmizin və xalqımızın mühüm nailiyyətlərindəndir.

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin azərbaycançılıq təliminə millətlərarası münasibətlərin tənzimlənməsi və inkişaf etdirilməsi məsələləri xüsusi yer tutur. Azərbaycan coxmilletli dövlət olduğu üçün millətlərarası münasibətlərin tənzimlənməsi ölkədə əsas məsələlərdən biri idi. Millətlərarası münasibətləri tənzimləmədən ölkədə milli birliyə, vətəndaş həmrəyliyinə nail olmaq mümkün deyildi. Bu mənada Heydər Əliyev üçün millətlərarası münasibətlər məsələsi azərbaycançılığın üzvi tərkib hissəsi olmuşdur. Ulu Öndər geniş mənada ölkəmizdə azərbaycançılıq ideyasını hayata keçirərək daha da möhkəmləndirmək üçün millətlərarası münasibətlərin tənzimlənməsi və inkişaf etdirilməsi işinə dövlət siyasətinin tərkib hissəsi kimi xüsusi diqqətlə yanaşmışdır. Sovet hakimiyyəti illərində ölkədə yaşayan müxtəlif xalqların nümayəndələri üçün bərabər iş və təhsil şəraiti yaradılmışdır.

Ölkəmizdə bütün sahələrdə olduğu kimi, azərbaycançılıq, millətlərarası münasibətlər və tolerantlıq sahəsində də görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin açdığı yollar, formalaşdırdığı ənənələr, müəyyən etdiyi istiqamət müstəqilliyin yeni tarixi epoxasında da yaradıcı şəkildə və ardıcıllıqla davam və inkişaf etdirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin böyük qətiyyətlə həyata keçirdiyi azərbaycançılıq siyasəti əslində Heydər Əliyevçilik təlimi ilə üst-üstə düşür və bir-birini tamamlayır. Azərbaycançılıq Heydər Əliyevçiliyin başlıca mozmununu və fəlsəfəsini tam şəkildə əks etdirir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin apardığı Heydər Əliyevçilik - azərbaycançılıq siyasətinin vəhdətdə, üzvi əlaqədə nəzərə alınması, birlikdə dərindən və əsaslı şəkildə qavranılmasını əhatə edir. Bundan başqa, cəmiyyət hadisələrinə yanaşıdıqlıqla yanaşan Prezident İlham Əliyev azərbaycançılıq - Heydər Əliyev təlimini daim yeni ideyalarla, zəruri müddəalarla zənginləşdirərək daha da inkişaf etdirir. Bu mənada dövlət başçımızın həyat keçirdiyi genişmiqyaslı və məqsədyönlü azərbaycançılıq - Heydər Əliyevçilik siyasəti müasir dünyanın və yeni Azərbaycanın reallıqları, çağırışları ilə daha da zənginləşdirilərək inkişaf etdirilmiş müasir təlimdir.

Bundan başqa, ulu öndər Heydər Əliyevin təliminda xüsusi əhəmiyyətə malik yer tutan dinlərarası dialoq siyasəti müasir dövrdə daha da inkişaf etdirilərək tolerantlıq səviyyəsində çatdırılmışdır. Dinlərarası dialoqun yaradıcılıqla inkişaf etdirilməsinin davamı kimi formalaşmış tolerantlıq siyasəti hazırkı mərhələdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin azərbaycançılıq təliminda əsas müddəalardan biri kimi mühüm yer tutur. Tolerantlıq - dini dözümlülük müstəqil Azərbaycan dövlətinin yeni tarixi mərhələdəki dövlət siyasətinin ana maddələrindən biridir. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına görə ölkəmizdə dinin dövlətdən ayrı olmasına baxmayaraq, dinlərarası münasibətlər dövlət səviyyəsində vahid qaydada tənzimlənir. Müxtəlif dinlərin daşıyıcıları olan şəxslər, ailələr, icmalar, qurumlar arasında dostluq, əməkdaşlıq, mehriban insani münasibətlər hökm sürür. Bu, hazırda yer üzündə analoqu olmayan və ya çox az mümkün olan əhəmiyyətli bir nəticədir. Bu, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev tərəfindən müasir azərbaycançılıq ideologiyası təlimi müasir Azərbaycanda dövlət səviyyəsində inkişaf etdirilərək dünyaya örnək ola biləcək yüksək şəkildə yaradıcılıqla davam və inkişaf etdirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ölkəmizdə bərqərar etdiyi real multikultural mühit və tolerantlıq şəraiti milli mənəvi birliyin, həmrəylik və qarşılıqlı münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsinə işıq salır. Bu isə ölkəmizin bütün sahələr üztrə hərtərəfli ahəngdar inkişafının təmin edilməsinin möhkəm əsaslarını təşkil edir.

İSA HƏBİBBƏYLİ.
Milli Məclisin komitə sədri, YAP Siyasi Şurasının üzvü

Müasir multikulturalizmin Azərbaycan modeli Azərbaycanda sabit və məqsədyönlü şəkildə inkişaf edən müasir cəmiyyətin əsas hərəkətverici qüvvələrindən biridir. Nəticə etibarilə azərbaycançılığın ayrılmaz tərkib hissəsi olan multikulturalizm və tolerantlıq müasir Azərbaycan cəmiyyətinin bütöv mənəvi simasını müəyyən edir.

Bütün bunlara görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin multikulturalizmin mahiyyəti və əhəmiyyəti haqqındakı aşağıdakı fikirləri və qanaətləri bu istiqamətdə aparılmış məqsədyönlü siyasətin əsas yekunlarını və başlıca vəzifələrini çox dolğun şəkildə ifadə edir: "Azərbaycanda son illər ərzində keçirilən müxtəlif tədbirlər - Bakı Humanitar Forumu, Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu artıq Azərbaycanı dünyada multikulturalizmin mərkəzi kimi təqdim edibdir. Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətidir və eyni zamanda, ictimai sifətrişdir. Çünki bu bizim üçün normal həyat tərzidir. Haibuki, biz indi bazı ölkələrdə fərqli mənzərə görürük. Hətta bazı siyasi liderlər çox tahlükəli ifadələr işlədirlər ki, multikulturalizm iflasa uğrayıb, bunun gələcəyi yoxdur. Bu, həm yanlış, həm də tahlükəli fikirlərdir. Çünki multikulturalizmin alternativi yoxdur..."

Əsası Ulu Öndərimiz, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş azərbaycançılıq ideologiyası təlimi müasir Azərbaycanda dövlət səviyyəsində inkişaf etdirilərək dünyaya örnək ola biləcək yüksək şəkildə yaradıcılıqla davam və inkişaf etdirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ölkəmizdə bərqərar etdiyi real multikultural mühit və tolerantlıq şəraiti milli mənəvi birliyin, həmrəylik və qarşılıqlı münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsinə işıq salır. Bu isə ölkəmizin bütün sahələr üztrə hərtərəfli ahəngdar inkişafının təmin edilməsinin möhkəm əsaslarını təşkil edir.